

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE "VICTOR BABEȘ" TIMIȘOARA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE MEDICINĂ
1.3 Departamentul	VIII Neuroștiințe
1.4 Domeniul de studii de ¹⁾	Licență
1.5 Ciclul de studii ²⁾	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	MD

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Bioetică și Deontologie Medicală						
2.2 Titularul activităților de curs				ȘL dr. Dumache Raluca				
2.3 Titularul activităților de laborator				Prof. Dr. Enache Alexandra ȘL dr. Dumache Raluca Asist. univ dr. Muresan Camelia-Oana				
2.4 Anul de studiu	V	2.5 Semestrul	9	2.6 Tipul de evaluare	Colocviu	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DFA
							Obligativitate ³⁾	DFac

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 din care: curs	1	3.3 laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 din care: curs	14	3.6 laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					1
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					1
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					-
Tutoriat					-
Examinări					-
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	2				
3.8 Total ore pe semestru	30				
3.9 Numărul de credite⁵⁾	1				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu e cazul
4.2 de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoanele mobile vor fi închise în timpul cursurilor; • Nu va fi tolerată întârziere studenților la curs; • Prezența la curs este obligatorie, fiind acceptate un maxim de 30% din totalul prezențelor.
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoanele mobile vor fi închise în timpul seminariilor; • Nu va fi tolerată întârziere studenților la seminar; • Prezența la seminar este obligatorie, fiind acceptate un maxim de 15% din totalul prezențelor; • Examenul practic se va susține în ultima săptămână a semestrului, din tematica stagiilor afișată în prealabil.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe Profesionale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea și înțelegerea principiilor generale de etică 2. Dezvoltarea capacității de a realiza un studiu de caz pe teme de bioetică 3. Înțelegerea temelor majore ale bioeticii 4. Identificarea și utilizarea elementelor specifice de deontologie și responsabilitate medicală
--------------------------------	---

Competențe transversale	1. Dezvoltarea deprinderii de a participa activ la dezbateri pe teme actuale de bioetică 2. Rezolvarea în mod realist (cu argumentare teoretică și practică) a unor cazuri concrete 3. Dezvoltarea capacității de a utiliza noțiunile de bioetică și deontologie 4. Utilizarea noțiunilor teoretice în rezolvarea problemelor practice
--------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu problemele, conceptele și aspectele privind etica și deontologia profesională
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea principalelor concepte din domeniul eticii și deontologiei medicale Cunoașterea drepturilor pacienților, a drepturilor și obligațiilor personalului medical

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
1. Istoria și evoluția conceptelor etice	prezentare Power-Point, expunerea, conversația didactică, explicația.	1	Prelegere orală susținută cu ajutorul prezentărilor Powerpoint structurate, interactive, însoțite de o iconografie bogată și sugestivă
2. Principiile bioeticii		1	
3. Istoria și evoluția codurilor de etică		1	
4. Organizarea, funcționarea și atribuțiile organizațiilor profesionale medicale		1	
5. Etica cercetării clinice		1	
6. Problemele etice ale începutului vieții		1	
7. Probleme etice ale sfârșitului vieții		1	
8. Aspecte etice ale transplantului de organe		1	
9. Relația medic-pacient în societatea actuală		1	
10. Valorile etice ale relației medic-pacient		1	
11. Problemele etice în genetică și genomică		1	
12. Noțiuni de teorie a dreptului și drept medical		1	
13. Cadrul actual al răspunderii medicale		1	
14. Probleme specifice ale răspunderii medicale		1	

Bibliografie obligatorie:

- Astărăstoaie V., Sana Loue, Beatrice G. Ioan – Etica cercetării pe subiecți umani, Ed. GrT Popa IMF Iași, 2009
- Enache Al., Luță V., Berinde AM., Mureșan CO., Prolegomene în etica cercetării, Ed. V Babeș, 2009

Bibliografie facultativă:

- Vicol M.C., Ioan Beatrice, Principiul non vătămării în Etica cercetării pe subiecți umani, Ed GrT Popa Iași, 2009, pg 49-61

8.2 Seminar/ Laborator /stagiul/ proiect	Metode de predare- învățare	Număr de ore	Observații
1. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică	prelegere+dezbateri+studii - prezentări de caz	1	Prelegere orală susținută cu ajutorul prezentărilor Powerpoint structurate, interactive, însoțite de o iconografie bogată și sugestivă
2. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică		1	
3. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă		1	
4. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă		1	
5. Rolul comunicării în relația medic-pacient		1	
6. Accesul la îngrijirile de sănătate – discutare de cazuri		1	
7. Drepturile pacienților – reglementare legislativă		1	
8. Rolul comitetelor de etică din spitale		1	
9. Exemplificarea noțiunilor de greșală și eroare în medicină prin cazuri practice. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale		1	
10. Discutarea problemelor etice la începutul vieții pe baza unor cazuri concrete		1	
11. Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete		1	
12. Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete		1	
13. Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete		1	
14. Discutarea problemelor etice în cercetarea pe subiecți umani		1	

prin prisma unor cazuri concrete			
Bibliografie obligatorie: 1. CONVENȚIE EUROPEANĂ din 4 aprilie 1997 pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei, Convenția privind drepturile omului și biomedicina 2. Legea drepturilor pacientului nr. 46 din 21 ian 2003, Monitorul Oficial nr 51/29 ianuarie 2003 și normele de aplicare Bibliografie facultativă: 1. Declarația universală asupra bioeticii și a drepturilor omului adoptată la Conferința Generală UNESCO din 2005			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociaților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Corectitudinea și acuratețea folosirii conceptelor și teoriilor însușite în cadrul cursurilor și seminariilor. Prin complexitatea provocărilor și prin caracterul interdisciplinar al problemelor de natură etică din cadrul profesiei medicale, această disciplină rămâne mereu actuală și interesantă
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Cunoștințe pentru nota 5:</i> - cunoașterea principiilor bioeticii, a valențelor etice ale relației medic-pacient și cadrul actual al răspunderii medicale; <i>Cunoștințe pentru nota 10:</i> - cunoașterea evoluției conceptelor etice și a codurilor de etică, a valențelor etice ale relației medic-pacient, a cadrului actual al răspunderii medicale și a problemelor specifice răspunderii medicale	Examen tip grilă (50 întrebări)	70%
10.5 Laborator/Stagiu	<i>Cunoștințe pentru nota 5:</i> - cunoașterea valorii consimțământului informat și a confidențialității în practica medicală curentă, a dilemelor etice de la început și la finalul vieții; <i>Cunoștințe pentru nota 10:</i> - cunoașterea teoriilor și principiilor în bioetică, a rolului comunicării în relația medic-pacient, a drepturilor pacientului și rolul comitetelor de etică din spitale, a valorii consimțământului informat și a confidențialității în practica medicală curentă, a dilemelor etice de la început și de la finalul vieții, a problemelor etice în genetică și genomică și în transplantul de țesuturi și organe.	Examen practic oral	30%
10.6 Standard minim de performanță			
examen scris – minim nota 5			
examen practic – minim nota 5			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de laborator/stagiu 1..... 2.....
Semnătura șefului de disciplină		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament Prof. Dr.	

Notă:

- 1) Domeniul de studii - *se alege una din variantele:* Licență/ Masterat/ Doctorat (**se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare**) ;
- 2) Ciclul de studii - *se alege una din variantele:* Licență/ Master/ Doctorat;
- 3) Regimul disciplinei (conținut) - *se alege una din variantele:* **DF** (disciplină fundamentală)/ **DD** (disciplină din domeniu)/ **DS** (disciplină de specialitate)/ **DC** (disciplină complementară) - *pentru nivelul de licență*; **DAP** (disciplină de aprofundare)/ **DSI** (disciplină de sinteză)/ **DCA** (disciplină de cunoaștere avansată) - *pentru nivelul de masterat*;
- 4) Regimul disciplinei (obligativitate) - *se alege una din variantele:* **DI** (disciplină obligatorie)/ **DO** (disciplină opțională)/ **DFac** (disciplină facultativă);
- 5) Un credit este echivalent cu 25 – 30 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).
- 6) Pentru specializările și/sau disciplinele a căror tematică se regăsește în bibliografia de rezidențiat, aceasta devine obligatorie.